

Ю. Я. Циб,
аспірант кафедри банківського і страхового бізнесу,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3658-446X>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.8.504

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

Yu. Tsyb,
Postgraduate student of the Department of Banking and Insurance Business,
Ivan Franko National University of Lviv

CONCEPTUALIZATION OF STRUCTURAL AND FUNCTIONAL INTERCONNECTIONS IN THE STOCK MARKET

У статті розроблено концептуальну модель структурно-функціонального аналізу фондового ринку, яка поєднує інституційне середовище, структурні компоненти, функціональні характеристики, фактори трансформацій та індикатори ефективності в єдину систему. Обґрунтовано визначальну роль інституційного середовища у формуванні параметрів функціонування ринку.

Розкрито зміст структурного блоку, що охоплює учасників, інфраструктуру, фінансові інструменти та фінтех-рішення, а також функціонального блоку, в межах якого реалізуються процеси мобілізації та інвестування капіталу, перерозподілу ресурсів, ціноутворення, забезпечення ліквідності та інформаційного сигналізування.

Доведено, що макроекономічна нестабільність, цифровізація, глобалізація та кризові явища впливають на інституційні умови, структуру ринку та поведінку учасників. У межах моделі виокремлено індикатори ефективності: ліквідність, інвестиційну активність, ефективність перерозподілу капіталу та стійкість. Запропонована модель формує теоретичну основу для аналізу розвитку фондового ринку та удосконалення регуляторної політики.

The article develops a conceptual model of the structural and functional analysis of the stock market, which systematically integrates the institutional environment, structural components, functional characteristics, transformation factors, and efficiency indicators into a single logically consistent model.

It is substantiated that the institutional environment plays a decisive role in shaping the parameters of stock market functioning, encompassing regulatory-formal and behavioral-informal institutions. The former establish the legal and regulatory framework and ensure market organization through the activities of state regulatory authorities, while the latter reflect the level of trust, investment expectations, and behavioral characteristics of market participants, which directly influence market activity and process dynamics. It is shown that the coherence of these institutions determines the possibilities for the development of market infrastructure and the effectiveness of the implementation of market functions.

The content of the structural block is disclosed, including market participants, infrastructure, financial instruments, and fintech solutions that shape the architecture of the stock market, as well as the functional block, within which the processes of capital mobilization and investment, resource allocation, price formation, liquidity provision, and informational signaling are implemented.

Particular attention is paid to the factors influencing stock market transformations, which are divided into internal and external. It is demonstrated that macroeconomic instability, digitalization, globalization processes, and crisis phenomena, including war and pandemics, alter institutional conditions, market structure, and the behavior of its participants.

Within the framework of the model, a system of stock market efficiency indicators is identified, including liquidity, investment activity, efficiency of capital allocation, and market resilience. It is substantiated that these indicators make it possible to assess the market's ability to ensure the continuity of financial resource circulation, maintain investor confidence, and adapt to external and internal challenges.

Ключові слова: структурно-функціональний аналіз; фондовий ринок; інституційне середовище; фінансові інструменти; функції фондового ринку; фактори трансформації; ефективність фондового ринку.

Keywords: structural and functional analysis; stock market; institutional environment; financial instruments; functions of the stock market; transformation factors; stock market efficiency.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Трансформація глобальних фінансових потоків, зростання волатильності та вплив геополітичних і економічних шоків ускладнюють функціонування фондових ринків і змінюють вимоги до їхньої внутрішньої організації. У цих умовах ефективність ринку дедалі більше залежить від узгодженості його структури, характеру виконання функцій та якості інституційного середовища, в межах якого відбувається взаємодія учасників. Зміни у поведінці інвесторів, трансформація фінансових інструментів і розвиток цифрових технологій посилюють взаємозалежність між цими складовими та ускладнюють їх ізольоване дослідження.

Порушення узгодженості між структурою ринку та його функціональним наповненням проявляється у деформації цінових сигналів, зміщенні інвестиційної активності та обмеженні можливостей ефективного перерозподілу фінансових ресурсів. Такі тенденції посилюються під впливом нестабільного інституційного середовища, змін у регуляторній політиці, коливань рівня довіри до ринку, а також ризиків воєнного характеру, які зумовлюють скорочення інвестиційної активності, зміну структури фінансових інструментів і підвищення загального рівня невизначеності, що в сукупності впливає на стійкість його розвитку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання архітектури та ефективності фондових ринків детально вивчалися у роботах вітчизняних та зарубіжних науковців. Теоретичні основи формування

ринку цінних паперів досліджували Харун О. та Галкіна Ю. [9], а його роль в економічному зростанні Лаповський Д. [6]. Структурні та функціональні деформації ринку цінних паперів вивчали Калач Г. та Мамонова Г. [4]. Бачо Р. Й., Пойда-Носик Н. Н., Макарович В. К., Ганусич В. О., Вайданич Д. аналізували рівень безпеки ринку капіталів України в умовах воєнного стану [1]. Фактори впливу на розвиток фінансового ринку були предметом дослідження Гаряги Л. [2] і Середи О. [7]. Вплив правової системи на ефективність фондового ринку країни аналізують у своїй праці Diniz-Maganini N., Rasheed A., Yasar M. [12]. Натомість Habib S., Habib M., Batool S. досліджують взаємозв'язки між фондовим ринком та якістю інституцій на основі даних країн, що розвиваються [13]. Особлива увага вчених зосереджена на оцінці впливу російсько-української війни на фондовий ринок [11; 14]. Більш широко вплив військових конфліктів на торгівлю на міжнародних фондових ринках вивчали Лапішко З., Грудзевич У., Тищенко А [5]. Еволюцію фондових бірж України аналізують Шишков С., Шишкова Д [10]. Разом з тим, у більшості досліджень структурні, функціональні та інституційні характеристики ринку розглядаються відокремлено, що ускладнює формування цілісного уявлення про закономірності його трансформації. Відсутність інтегрованого підходу, який би поєднував фактори впливу, структурні пропорції, функціональні властивості та індикатори результативності, зумовлює потребу у розробці концептуальної моделі структурно-функціонального аналізу фондового ринку.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є обґрунтування науково-методичних засад структурно-функціонального аналізу фондового

ринку. В основу дослідження покладено системний аналіз реальних зв'язків між ключовими індикаторами ринку, факторами, які впливають на нього, структурними елементами та його функціональною архітектурою.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Концептуальна модель структурно-функціонального аналізу фондового ринку формується як узагальнена схема, що дозволяє системно представити логіку функціонування та трансформації ринку (рис. 1).

Модель структурно-функціонального інтегрує фактори впливу, інституційне середовище, структурні компоненти та функціональні характеристики в єдину систему взаємозв'язків. Така модель дозволяє послідовно відобразити логіку функціонування ринку, окреслити роль окремих елементів у формуванні його цілісності та створює теоретичну основу для подальшого аналізу його розвитку в умовах зростаючої невизначеності.

Далі розглянемо окремі складові моделі та їхні взаємозв'язки.

Інституційне середовище у межах концептуальної моделі визначає умови формування та функціонування фондового ринку, задаючи рамки, в яких відбувається взаємодія його учасників, формуються структурні про-

порції та реалізуються функції. Воно, з одного боку, обмежує, а з іншого боку, стимулює певні ринкові практики, а також опосередковує характер зв'язків між елементами структури та результативність функціональних процесів, виступаючи визначальним чинником їх узгодженості або дисбалансів.

У структурі інституційного середовища доцільно виокремлювати взаємопов'язані регуляторно-формальні та поведінково-неформальні інститути. Регуляторно-формальні інститути охоплюють нормативно-правове регулювання та діяльність органів державного нагляду, які визначають правила доступу до ринку, вимоги до учасників, порядок обігу фінансових інструментів і механізми захисту прав інвесторів.

Саме вони формують базові "правила гри", від яких залежить конфігурація ринкової інфраструктури, склад учасників і можливості розвитку окремих сегментів ринку.

Важливе місце в системі нормативно-правового регулювання фондового ринку України посідає законодавча база, зокрема Закон України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", який визначає правові засади функціонування ринку, класифікацію фінансових інструментів, вимоги до учасників та принципи державного регулювання [3]. Його положення форму-

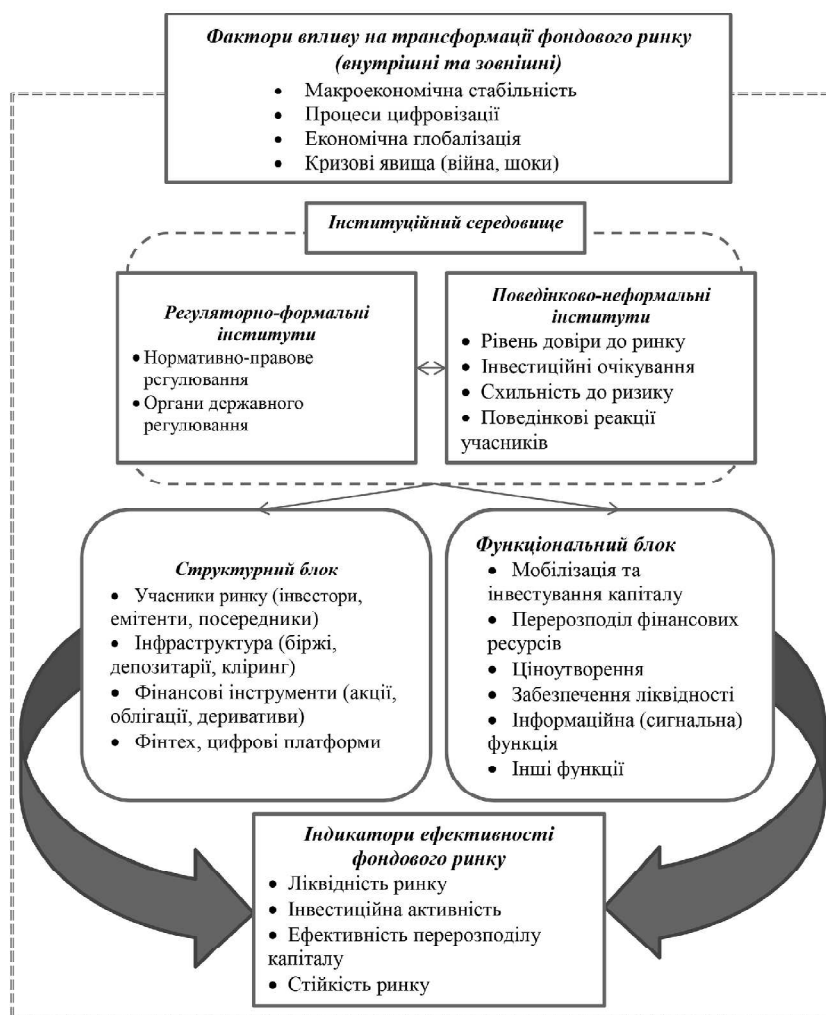


Рис. 1. Концептуальна модель структурно-функціонального аналізу фондового ринку

Джерело: розроблено автором.

ють інституційну основу організації ринку та задають рамкові умови для розвитку його окремих сегментів. Водночас важливу роль відіграють інші законодавчі акти, що регулюють діяльність емітентів, інституційних інвесторів та інфраструктурних елементів ринку, забезпечуючи узгодженість правового поля.

Функцію безпосереднього державного регулювання та нагляду за діяльністю учасників фондового ринку здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, яка визначає порядок емісії та обігу цінних паперів, встановлює вимоги до розкриття інформації, ліцензування професійної діяльності та контролює дотримання законодавства [8]. Через систему підзаконних нормативно-правових актів, включаючи положення, регламенти та стандарти, Комісія деталізує та конкретизує законодавчі норми, забезпечуючи їх практичну реалізацію.

Регуляторно-формальні інститути формують ієрархічно організовану систему правил та механізмів контролю, яка забезпечує впорядкованість функціонування фондового ринку, визначає його інституційну спроможність до розвитку та створює передумови для підвищення рівня довіри з боку учасників.

Поведінково-неформальні інститути відображають стійкі підходи до сприйняття ринкової інформації та прийняття рішень, які формуються серед учасників фондового ринку. До них належать рівень довіри до ринку, інвестиційні очікування, схильність до ризику та характерні поведінкові реакції. Вони виникають у процесі практичного функціонування ринку, накопичення досвіду взаємодії з його інститутами та оцінки стабільності правил гри.

Рівень довіри визначає готовність інвесторів брати участь у ринкових операціях і впливає на обсяги залучення капіталу, особливо у довгостроковому вимірі [2; 7]. Інвестиційні очікування формують орієнтири щодо дохідності та ризиків, що, у свою чергу, позначається на розподілі ресурсів між різними інструментами та сегментами ринку. Схильність до ризику зумовлює вибір між більш стабільними та більш дохідними активами і визначає загальний профіль інвестиційної поведінки.

Поведінкові реакції учасників, такі як схильність до наслідування, швидка зміна настроїв або переоцінка ризиків, можуть посилювати коливання ринку та впливати на динаміку цін. У періоди нестабільності ці ефекти проявляються сильніше, що відображається на ліквідності окремих інструментів і загальній активності ринку. Такі інститути не закріплені формально, однак саме вони значною мірою визначають фактичну модель поведінки учасників і впливають на те, як реалізуються функції фондового ринку в конкретних умовах.

Тому інституційне середовище визначає як параметри структурної організації ринку, так і межі реалізації його функціонального потенціалу, забезпечуючи або, навпаки, обмежуючи їх узгоджений розвиток.

Структурний блок задає базову архітектуру фондового ринку, в межах якої реалізуються його функції та проявляються закономірності розвитку. Він відображає внутрішню організацію фондового ринку та охоплює сукупність його базових елементів, через взаємодію яких формується цілісність і відтворюваність ринкових

процесів. У межах структурно-функціонального підходу цей блок розглядається як конфігурація: учасників ринку, інфраструктури, фінансових інструментів і технологічних платформ та фінтеху. Ключове місце у структурному блоці займають учасники ринку: інвестори, емітентами та фінансовими посередниками, взаємодія яких забезпечує рух капіталу, трансформацію заощаджень в інвестиції та формування попиту і пропозиції на фінансові інструменти [9]. Інфраструктурна складова, що включає біржові, депозитарні та клірингові установи, формує організаційно-технологічне середовище укладення та виконання угод, забезпечуючи їх надійність, стандартизацію та безперервність [10].

Фінансові інструменти як елемент структури виступають формою реалізації економічних відносин між учасниками ринку, відображаючи різні рівні ризику, дохідності та строковості, а їх різноманітність визначає глибину та диверсифікованість ринку. Водночас зростаючу роль у трансформації структури фондового ринку відіграють фінтех-рішення та цифрові платформи, які змінюють способи взаємодії учасників, підвищують швидкість обігу інформації та знижують трансакційні витрати, формуючи нові контури його організації. Зокрема, поряд із традиційними інструментами з'являються інноваційні форми, пов'язані з використанням цифрових технологій, включаючи віртуальні активи та інші похідні цифрові продукти, що розширюють межі фондового ринку та змінюють характер взаємодії його учасників.

Функціональний блок моделі відображає змістовне наповнення діяльності фондового ринку та розкриває напрями реалізації його економічного призначення через систему функцій. У межах структурно-функціональної моделі цей блок інтерпретується як сукупність процесів, за допомогою яких забезпечується рух фінансових ресурсів, формування ринкових орієнтирів та підтримка безперервності відтворювальних процесів.

Базовою функцією фондового ринку є мобілізація та інвестування капіталу, що передбачає акумулювання тимчасово вільних коштів і їх трансформацію в інвестиційні ресурси для фінансування економічної діяльності [9]. З цим тісно пов'язана функція перерозподілу фінансових ресурсів, яка забезпечує їх спрямування між секторами економіки відповідно до змін у дохідності, ризиках та інвестиційних очікуваннях.

Вагоме місце займає функція ціноутворення, у межах якої формується ринкова вартість фінансових інструментів на основі взаємодії попиту і пропозиції, а також відображення очікувань учасників ринку. Забезпечення ліквідності проявляється у створенні умов для швидкого та безперешкодного обігу фінансових активів без суттєвих втрат їх вартості, що є необхідною передумовою стабільності ринку.

Інформаційна (сигнальна) функція полягає у відображенні через динаміку цін і обсягів операцій узагальненої інформації про стан економіки, інвестиційні настрої та рівень ризиків, формуючи орієнтири для прийняття рішень учасниками ринку.

Поряд із цим, фондовий ринок виконує й інші функції, зокрема пов'язані з диверсифікацією ризиків, забезпеченням трансформації строків і підвищенням ефективності розміщення капіталу.

Функціонування та трансформації фондового ринку в Україні істотно визначаються поєднанням внутрішніх та зовнішніх факторів, які формують його інституційне середовище, структуру та можливості виконання функцій. Внутрішні чинники включають макроекономічну стабільність та процеси цифровізації, що безпосередньо впливають на поведінку учасників ринку і його інвестиційну активність [2; 7]. Періоди економічної нестабільності, зокрема різкі коливання ВВП, інфляційні сплески або зміни монетарної та фінансової політики, формують високий рівень невизначеності та знижують передбачуваність доходів, що ускладнює прийняття рішень інвесторами і обмежує розвиток окремих сегментів ринку.

Процеси цифровізації, які набули нового імпульсу після пандемії COVID-19, докорінно змінили способи взаємодії учасників та організації торгівлі. Впровадження електронних біржових платформ, дистанційних брокерських сервісів та цифрових інструментів підвищило доступність ринку для дрібних інвесторів і сприяло появі інноваційних фінансових продуктів, включно з віртуальними активами. Одночасно це вимагало модернізації інфраструктури, автоматизації клірингових та розрахункових процедур і підвищення прозорості операцій, що дозволяє швидше реагувати на зміни в попиті та ризики [2].

Зовнішні фактори, у свою чергу, визначають інтеграційні та глобальні аспекти функціонування ринку. Економічна глобалізація та взаємозв'язки зі світовими фінансовими центрами формують додаткові стандарти, очікування та конкуренцію, впливають на ціноутворення та притік іноземного капіталу. Для національного ринку такі процеси визначають інвестиційну привабливість та швидкість адаптації до міжнародних фінансових тенденцій та технологічних інновацій.

Кризові явища, включно з війною, зовнішніми економічними шоками та глобальними пандеміями, посилюють рівень невизначеності і створюють додатковий тиск на ринкову активність. Війна в Україні, зокрема, призвела до концентрації інвестицій у менш ризикових сегментах ринку, зміни пріоритетів інвесторів та необхідності посилення ролі регуляторів, які забезпечують стабільність і захист прав учасників [5; 14]. Пандемія COVID-19 показала, як швидкі зовнішні шоки стимулюють цифровізацію та змінюють поведінкові моделі інвесторів, формуючи нові практики онлайн-торгівлі та дистанційної взаємодії з фінансовою інфраструктурою.

У комплексі внутрішні та зовнішні фактори формують динамічне інституційне середовище, яке визначає конфігурацію структурних компонентів ринку, межі реалізації його функціональних можливостей та гнучкість моделей розвитку. Взаємодія цих чинників визначає здатність швидко адаптуватися до економічних та геополітичних викликів, підтримувати довіру інвесторів і забезпечувати ефективне виконання ключових функцій фондового ринку.

У межах концептуальної моделі структурно-функціонального аналізу фондового ринку особливе значення надається системі індикаторів його ефективності (рис. 2).

Ліквідність ринку характеризує здатність ринку забезпечувати швидкий і безперешкодний обіг фінансо-

вих інструментів за мінімальної втрати їхньої вартості [9]. Високий рівень ліквідності свідчить про активну взаємодію учасників, ефективну роботу біржової та клірингової інфраструктури, а також оптимальний розподіл ресурсів між сегментами ринку. Аналіз ліквідності дозволяє виявити "вузькі місця" ринку, що обмежують обсяги торгів, і оцінити спроможність ринку швидко реагувати на зовнішні шоки.

Інвестиційна активність відображає рівень зацікавленості учасників ринку у вкладенні капіталу та участі у торгах. Вона визначається кількістю угод, обсягом залучених ресурсів, різноманітністю активів та концентрацією інвестиційних потоків. Висока активність свідчить про привабливість ринку для інвесторів і сприяє підтримці конкурентного середовища, тоді як зниження активності може сигналізувати про ризики втрати довіри та недостатність стимулів для залучення капіталу.

Ефективність перерозподілу капіталу оцінює, наскільки ринок здатний спрямовувати ресурси у найпродуктивніші напрями економіки. Вона включає здатність ринку забезпечувати оптимальний розподіл фінансових потоків між корпоративним сектором, державними заповиченнями та інноваційними проектами. Високий рівень ефективності свідчить про належне функціонування механізмів ціноутворення та інформаційної сигналізації, що сприяє максимізації економічного ефекту від інвестицій. Наприклад, в Україні державний торговий сектор традиційно домінує [11], проте розвиток корпоративних облігацій та стимулювання приватних інвестицій у сектор енергетики та ІТ-проекти через фондові біржі дозволяє частково збалансувати розподіл капіталу і підвищити ефективність ринкових механізмів.

Стійкість характеризує здатність фондового ринку протистояти зовнішнім і внутрішнім потрясінням, зберігати ліквідність та забезпечувати функціонування клю-



Рис. 2. Індикатори ефективності фондового ринку

Джерело: розроблено автором.

чових механізмів у кризових умовах. Вона включає оцінку реакції ринку на економічні шоки, геополітичні ризики, війни, пандемії та інші фактори невизначеності. Висока стійкість свідчить про ефективну роботу регуляторно-формальних і поведінково-неформальних інститутів та інтегрованість структурних і функціональних компонентів ринку.

В сукупності ці індикатори дозволяють комплексно оцінити ефективність фондового ринку, визначити ключові проблемні зони та пріоритети для вдосконалення його функціональної архітектури.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

В результаті проведеного дослідження було розроблено концептуальну модель структурно-функціонального аналізу фондового ринку, яка дозволяє системно інтегрувати інституційне середовище, структурні та функціональні компоненти ринку, а також фактори трансформації і ключові індикатори ефективності. Модель демонструє, що функціонування ринку визначається не лише окремими елементами його структури, а взаємодією регуляторно-формальних та поведінково-неформальних інститутів, які створюють нормативні рамки, формують рівень довіри учасників і визначають поведінкові моделі прийняття рішень. Запропонована структура дозволяє простежити, як ці інститути впливають на конфігурацію ринкової інфраструктури, доступність фінансових інструментів і ефективність реалізації функцій ринку, таких як мобілізація капіталу, перерозподіл ресурсів та забезпечення ліквідності.

Дослідження підтвердило, що ефективність фондового ринку в значній мірі залежить від здатності системи адаптуватися до внутрішніх та зовнішніх трансформацій. До внутрішніх факторів належать макроекономічна стабільність, внутрішні економічні шоки, війна та пандемії, що безпосередньо впливають на інвестиційні очікування та поведінку учасників. Зовнішні фактори, такі як економічна глобалізація та інтеграційні процеси, стимулюють відкритість ринку, взаємодію з міжнародними фінансовими потоками та впровадження цифрових технологій, що трансформують фінансову інфраструктуру та моделі поведінки інвесторів. Комплексне врахування цих факторів у межах моделі дозволяє оцінити стійкість ринку, рівень його ліквідності, інвестиційну активність та ефективність перерозподілу капіталу, а також виявити потенційні "вузькі місця" в його функціонуванні.

Запропонована модель забезпечує системний підхід до оцінки взаємозв'язку інституційного середовища та структурно-функціональних характеристик ринку, що відкриває нові можливості для вдосконалення регуляторних рішень, оптимізації інфраструктури та стимулювання інвестиційної активності.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням моделі через кількісну верифікацію індикаторів ефективності фондового ринку та врахування динаміки поведінкових реакцій учасників у різних кризових і посткризових умовах. Крім того, подальші роботи можуть зосереджуватися на порівняльному аналізі моделей структурно-функціонального функціо-

нування ринків різних країн, що дозволить визначити найефективніші механізми адаптації та стабілізації у складних економічних та геополітичних умовах.

Література:

1. Бачо Р. Й., Пойда-Носик Н. Н., Макарович В. К., Ганусич В. О., Вайданич Д. Стан безпеки ринку капіталів (фондового ринку) України в умовах воєнного стану / / Актуальні питання економічних наук. 2025. № 13. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16566850>
2. Гаряга Л. О. Детермінанти трансформації фінансових ринків / / Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Економіка". 2022. № 27 (55). С. 46—51.
3. Закон України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки": Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T063480> (дата звернення: 03.03.2026).
4. Калач Г., Мамонова Г. Структурно-функціональні деформації на фондовому ринку України: моделювання методом ієрархій / / Mechanism of an economic regulation. 2014. № 1 (63). С. 99—109. URL: <http://mer-journal.sumy.ua/index.php/journal/article/view/534> (дата звернення: 13.03.2026).
5. Лапішко З., Грудзевич У., Тищенко А. Вплив військових конфліктів на біржову торгівлю на міжнародних фондових ринках / / Економіка та суспільство. 2024. № 65. DOI: [10.32782/2524-0072/2024-65-122](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-122).
6. Лаповський Д. М. Фондовий ринок як фактор зростання економіки / / Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки. 2015. № 29. С. 318—324. DOI: <https://doi.org/10.31498/2225-6725.29.2015.52294>
7. Середа О. Фактори впливу на функціонування фондового ринку України / / Mechanism of an economic regulation. 2022. № 3—4 (97-98). С. 105—110. DOI: [10.32782/mer.2022.97-98.18](https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.18)
8. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). URL: <https://www.nssmc.gov.ua/> (дата звернення: 12.03.2026).
9. Харун О. А., Галкіна Ю. В. Теоретичні аспекти становлення фондового ринку України / / Інфраструктура ринку. 2018. Вип. 20. С. 262—267. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Harun-O.-A.-1.pdf> (дата звернення: 13.03.2026).
10. Шишков С., Шишкова Д. Еволюція фондових бірж України: географічні та інституційні чинники / / Acta Academiae Beregsasiensis. Economics. 2025. Вип. 10. С. 545-559. DOI: [10.58423/2786-6742/2025-10-545-559](https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-545-559)
11. Шулик Ю. В. Стан та перспективи розвитку фондового ринку України / / Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Економіка". 2024. № 33(61). С. 69—80. DOI: [10.25264/2311-5149-2024-33\(61\)-69-80](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-33(61)-69-80)
12. Diniz-Maganini N., Rasheed A. A., Yasar M. Legal systems and stock market efficiency: an empirical analysis of stock indices around the world / / Journal of Institutional Economics. 2023. Vol. 19, No. 4. P. 459-477. DOI: [10.1017/S174413742300005X](https://doi.org/10.1017/S174413742300005X)
13. Habib S., Habib M., Batool S. Investigating the nexus between stock market and institutional quality in

emerging markets and developing countries: a panel data analysis // Journal of Accounting and Finance in Emerging Economies. 2023. Vol. 9, No. 4. P. 627—638. DOI: <https://doi.org/10.26710/jafee.v9i4.2887>

14. Rosefielde S. Impairing globalization: the Russo-Ukrainian war, Western economic sanctions and asset seizures // Journal of Risk and Financial Management. 2024. Vol. 17, No. 9. P. 1—11. DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm170904028>

References:

1. Bacho, R.Y., Poida-Nosyk, N.N., Makarovych, V.K., Hanusych, V.O. and Vaidanych, D. (2025), "State of capital market (stock market) security of Ukraine under martial law", Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk, vol. 13. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16566850>.

2. Hariaha, L.O. (2022), "Determinants of financial markets transformation", Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Seriiia "Ekonomika", vol. 27, no. 55, pp. 46—51.

3. The Verkhovna Rada of Ukraine (2006), The Law of Ukraine "On Capital Markets and Organized Commodity Markets", available at: <https://ips.ligazakon.net/document/T063480> (Accessed 03 March 2026).

4. Kalach, H. and Mamonova, H. (2014), "Structural and functional deformations in the stock market of Ukraine: modeling by the hierarchy method", Mechanism of an economic regulation, vol. 1, no. 63, pp. 99—109, available at: <http://mer-journal.sumy.ua/index.php/journal/article/view/534> (Accessed 13 March 2026).

5. Lapishko, Z., Hrudzevych, U. and Tyshchenko, A. (2024), "Impact of military conflicts on exchange trading in international stock markets", Ekonomika ta suspilstvo, vol. 65. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-122>.

6. Lapovskyi, D.M. (2015), "Stock market as a factor of economic growth", Visnyk Pryazovskoho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu. Seriiia: Ekonomichni nauky, vol. 29, pp. 318—324. <https://doi.org/10.31498/2225-6725.29.2015.52294>.

7. Sereda, O. (2022), "Factors of influence on the functioning of the stock market of Ukraine", Mechanism of an economic regulation, vol. 3—4, vol. 97—98, pp. 105—110. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.18>.

8. National Securities and Stock Market Commission (2026), "Official website of the National Securities and Stock Market Commission (NSSMC)", available at: <https://www.nssmc.gov.ua/> (Accessed 12 March 2026).

9. Kharun, O.A. and Halkina, Yu.V. (2018), "Theoretical aspects of the formation of the stock market of Ukraine", Infrastruktura rynku, no. 20, pp. 262-267, available at: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Harun-O.-A.-1.pdf> (Accessed 13 March 2026).

10. Shyshkov, S. and Shyshkova, D. (2025), "Evolution of stock exchanges in Ukraine: geographical and institutional factors", Acta Academiae Beregsasiensis. Economics, vol. 10, pp. 545—559. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-545-559>.

11. Shulyk, Yu.V. (2024), "State and prospects of development of the stock market of Ukraine", Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Seriiia

"Ekonomika", vol. 33, no. 61, pp. 69—80. [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-33\(61\)-69-80](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-33(61)-69-80).

12. Diniz-Maganini, N., Rasheed, A.A. and Yasar, M. (2023), "Legal systems and stock market efficiency: an empirical analysis of stock indices around the world", Journal of Institutional Economics, vol. 19, no. 4, pp. 459—477. <https://doi.org/10.1017/S174413742300005X>.

13. Habib, S., Habib, M. and Batool, S. (2023), "Investigating the nexus between stock market and institutional quality in emerging markets and developing countries: a panel data analysis", Journal of Accounting and Finance in Emerging Economies, vol. 9, no. 4, pp. 627—638. <https://doi.org/10.26710/jafee.v9i4.2887>.

14. Rosefielde, S. (2024), "Impairing globalization: the Russo-Ukrainian war, Western economic sanctions and asset seizures", Journal of Risk and Financial Management, vol. 17, no. 9, pp. 1—11. <https://doi.org/10.3390/jrfm17090402>.

Отримано редакцією журналу / Received: 05.04.26

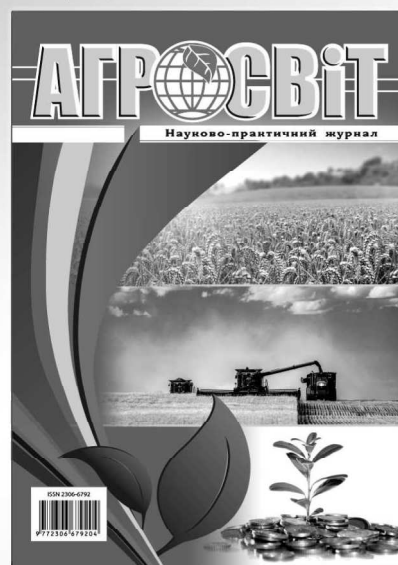
Прорецензовано / Revised: 15.04.26

Схвалено до друку / Accepted: 21.04.26

АГРОСВІТ

<https://nayka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847



Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292